

Lerijs Hanigans
FABIANS VAI KĻŪDA SISTĒMĀ
Filmas teksts

No Mihaela Kenta (*Michael Kent*) *Depesche* 35/2006
http://www.kent-depesche.com/jahrgang2006/2006_35.html

Kļūda sistēmā

Teksts: Larry Hannigan, Austrālija, 1971. gadā (!)
Oriģinālais nosaukums: „*I Want the Earth Plus 5 %*” („Dod man pasauli plus 5%”),
Tulkojums vācu valodā un redakcija: *Michael Kent*

Tulkojums no vācu latviešu valodā: Jūlija Dobrovojska

Stāsts par zeltkali Fabianu
Dod man pasauli plus 5%

**Neatklātais banku un finansu sistēmas noslēpums –
kādēļ visur trūkst naudas?**

Filma atrodama sadaļā Saites

Priekšvārds

Ļoti cienījamās lasītājas, ļoti cienījamie lasītāji, Jums tiek piedāvāts stāsts par naudas un banku sistēmas vēsturi, kas, starp citu, satur vairākus labi glabātus noslēpumus.

Mēs sirsnīgi aicinām Jūs izplatīt šo tekstu saviem draugiem, paziņām un kolēģiem. **Pēc iespējas vairāk cilvēku** būtu jāiepazīstas ar šo rakstu. Šīs akcijas mērķis ir rosināt Zemes iedzīvotāju apziņas pamošanos, kas ļaus ne tikai saprast, ka mūsu pašreizējā uz nodevām balstītā saimniecības sistēma ir nedaudzu „izredzēto” kontroles instruments pār pārējiem cilvēkiem, bet arī iezīmēt ceļus pie cilvēciskas, taisnīgas naudas sistēmas.

Tā kā lielākā daļa cilvēku vienkārši akceptē pašreizējo sistēmu un labākā gadījumā mēģina paši tikt pie iespējami lielākas peļņas, tad arī šajā jomā steidzīgi nepieciešams mainīt domāšanas veidu.

Mūsu skatījumā nodevu saimniecības saknes ir jāmeklē nevis sistēmā, bet gan cilvēciskā mantkārībā, kas piemīt ne tikai šīs pasaules baņķieru spicei, bet diemžēl arī plašām iedzīvotāju masām. Tādēļ katram atsevišķam cilvēkam neizbēgami jāpiestrādā pie šīs saknes sevī.

Arvien biežāk par alternatīvu globālai naudas sistēmai tiek ieviestas reģionālās valūtas. Turklāt būs nepieciešams daudz atsevišķu cilvēku cilvēciskums, drosmē un vēlme iesaistīties, lai izdarītu ekoloģiskas saimniekošanas un esošās sistēmas atveseļošanas pārvērsieni. Mēs esam pārliecināti, ka arī Jūs varat ne vienā vien punktā dot savu vērtīgo ieguldījumu šai darbā.

Vēlot Jums patīkamu lasīšanu un svarīgus atklājumus, Mihaels Kents (*Michael Kent*)

P.S. Ja, izlasījuši šo stāstu, Jūs nāksiet pie slēdziena, ka arī citiem derētu iepazīties ar tā saturu, izplatiet to savā paziņu lokā un paziņojiet mums saņēmēju skaitu. Mēs skaitām sūtījumus un periodiski ziņojam par aktuālo skaitu savā žurnālā, kā arī mājas lapā (www.kent-depesche.com).

Mainas tirdzniecība

Fabians jutās iekšēji uzbudināts. Viņš izmēģināja savu runu, kuru nākamajā dienā taisījās noturēt liela cilvēku pūļa priekšā. Viņš vienmēr ir tiecies pēc varas un prestiža. Nu viņa sapnis drīz varēs īstenoties.

Fabians bija amatnieks, kas strādāja ar zeltu un sudrabu izgatavodams dažādas rotaslietas, bet viņam nepatika pelnīt savu dienišķo maizi ar darbu. Viņš arvien ilgojās pēc kaut kā neparasta, meklēja izaicinājumu – un, lūk, viņa lielais plāns bija tuvu īstenošanai.

Kopš paaudžu paaudzēm tieša preču maiņa bija parasts tirgošanās veids. Ģimenes iztika no tā, ka specializējās noteiktas preces izgatavošanā un pārpalikumu apmainīja pret citu amatnieku ražotiem produktiem.

Tirgus laukums bija skaļš sabiedriskās dzīves centrs. Tautai patika šī raibā drūzma, jo tur vienmēr varēja uzzināt daudz interesantu jaunumu. Katrā ziņā pēdējā laikā šur un tur arvien biežāk cēlās ķildas un strīdi – šķita, ka pienācis laiks kādai labākai kārtībai, lai arī cilvēki arvien vēl bija jautri un baudīja sava darba augļus.

Pārvaldes forma tolaik bija ārkārtīgi vienkārša: katrā draudzē tika ievēlēta pilsoņu padome, kuras uzdevums bija nodrošināt atsevišķa pilsoņa brīvību un tiesības. Nevienam nedrīkstēja tikt piespiests kaut ko darīt pret paša gribu. Tas bija vienīgais valdības uzdevums. Taču ar dažām situācijām birģermeistars ne vienmēr varēja tikt galā, it sevišķi, kad runa bija par domstarpībām tirgus laukumā: vai, piemēram, viens nazis ir apmaināms pret vienu vai diviem kukurūzas groziem, vai arī, kam ir lielāka vērtība - vienai govij vai vienam ratiem. Un tagad Fabians paziņoja, ka viņam esot zināms šo problēmu risinājums.

Monētu nauda

Nākamajā dienā Fabians izklāstīja lielam cilvēku pūlim savu jauno sistēmu, kuru viņš nosauca par "naudu". Tā kā šī lieta likās visai daudzsološa, cilvēki nepacietīgi jautāja, kā ar to varētu sākt rīkoties. "Zelts, no kura es gatavoju rotaslietas, ir pirmklasīgs un vērtīgs metāls, kas nerūsē un var ilgi uzglabāties. Tātad, es izgatavošu zelta monētas un nosaukšu tās par zelta dālderiem," Fabians teica un paskaidroja, ka katram dālderim būšot noteikta vērtība un, ka nauda kā apmaiņas līdzeklis esot daudz praktiskāka nekā tieša preču apmaiņa. Kāds draudzes loceklis izteica domu, ka neesot jau pārāk grūti pašam sarakst zeltu un taisīt no tā dālderus. "Tas būtu negodīgi, tādēļ tas būtu stingri jāaizliedz," iebilda Fabians. "Tiks atļauts lietot tikai pilsoņu padomes atļautās monētas. Drošības pēc tām tiks uzspiests zīmogs." Ikviens draudzes loceklis vispirms drīkstēja saņemt vienādu jauno monētu skaitu.

Tas izklausījās taisnīgi, un tomēr sveču meistars pārtrauca Fabianu: "Man ir tiesības uz vislielāko dālderu skaitu, jo ikviens lieto manas sveces!". "Kā tad tā?!" - iesaucās viens no zemniekiem. "Bez maniem dārzeniņiem mēs visi nomirtu badā! Man pienākas visvairāk dālderu!" Fabians ļāva viņiem kādu brīdi strīdēties un tad izvirzīja sekojošu priekšlikumu: "Tā kā jūs nevarat vienoties, es lieku priekšā aizdot katram tik daudz dālderu, cik viņš grib, ar noteikumu, ka tie ir jāatdod atpakaļ. Tā kā es izgatavoju naudu un nododu to jūsu rīcībā, man ir tiesības uz atalgojumu: par 100 dālderiem gada beigās es saņemšu 105 atpakaļ.

"Šos 5 dālderus es nosaukšu par procentiem, un tie būs mana peļņa." Tas skanēja pieļaujami, galu galā 5% nebija diez ko daudz.

Fabians nezaudēja laiku un pavadīja dienas un naktis izgatavodams monētas. Nākamnedēļ ļaudis stāvēja pie viņa darbnīcas rindā, un pēc tam, kad pilsoņu padome bija pārbaudījusi monētas un devusi savu atļauju laist tas apgrozībā, pirmie pilsoņi aizņēmas savas pirmās monētas; sākumā tikai nedaudz, lai izmēģinātu neparasto sistēmu, tad arvien vairāk.

Jauna koncepcija „nauda” funkcionēja brīnišķīgi, un drīz vien viss tika novērtēts zelta monētās, t.i.

dālderis. Precēm pievienotā vērtība tika nosaukta par "cenu", un tā tika noteikta atkarībā no preces izgatavošanai nepieciešamiem izdevumiem un ieguldītā darba daudzuma.

Konkurence

Vienā no tās zemes pilsētām dzīvoja Albans – vienīgais pulksteņu meistars. Viņa klienti bija gatavi maksāt par viņa pulksteņiem lielu cenu. Tad vēl viens pulksteņu meistars atvēra savu veikalu, un Albans, lai nezaudētu savus klientus, bija spiests nolaist cenas.

Šī brīvā, sākotnējā ziņā veselīgā konkurence drīz vien aptvēra visas nozares. Tā kā visi gribēja saņemt iespējami vairāk naudas, tika daudz strādāts un ražots, dzīves līmenis kāpa uz augšu un beidzot visi brīnījās, kā viņi agrāk vispār dzīvoja bez naudas.

Parādi

Gada beigās Fabians uzmeklēja visus tos, kuri bija no viņa aizņēmušies naudu. Dažiem tagad bija vairāk, nekā viņi bija paņēmuši, kas vienlaikus nozīmēja, ka citiem naudas kļuva mazāk, jo aprītē taču bija noteikts naudas daudzums.

Tie, kam piederēja lielāka summa, atmaksāja simts dālderis plus piecus dālderis procentos, taču viņiem bieži bija atkal jāaizņemas nauda, lai varētu turpināt savus darījumus. Savukārt citi pirmo reizi ievēroja, ka viņiem ir parāds. Fabians atļāva viņiem atmaksāt to pa daļām un piesavinājās daļu no viņu īpašuma par ķīlu. Visi sāka meklēt trūkstošos dālderis, taču tos atrast bija ļoti grūti.

Rēķins, kas nekad nevar tikt apmaksāts

Neviens nepamanīja, ka visa nācija nekad vairs nevarēja tikt vaļā no parādiem, jo pat ja katrs atsevišķais sākumā radītais dālderis gada beigās tiktu atmaksāts atpakaļ, tad uz katriem aizdotajiem 100 dālderiem arvien vēl pietrūktu dālderis piecu procentu atmaksai. Tikai Fabians zināja, ka nekad nebija iespējams saņemt visus procentus reizē, t.i., ka visi rēķini nekad nevarēja tikt apmaksāti tādēļ, ka šis papildus zelts īstenībā nekad nebija pastāvējis, nekad netika laists apgrozībā, un neviens cits nedrīkstēja taisīt papildus monētas. Nevar atmaksāt 105 000 monētu, ja apgrozībā laists tikai 100 000. Katri „pieci dālderis”, kas gada beigās tika atmaksāti Fabianam, pietrūka kādam citam ciema iedzīvotājam.

Banknotes

Fabiana darbnīcā bija liels seifs. Daži klienti uzskatīja, ka būtu praktiski un ērti par nelielu samaksu uzticēt viņam uzglabāt savas monētas. Par to viņi saņēma no Fabiana kvīti.

Kad nācās veikt lielākus pirkumus, bija diezgan smagi staipīt līdzīgi daudz monētu, un tā ar laiku monētu vietā cilvēki arvien vairāk sāka makstāt ar vienu vai vairākām Fabiana kvītīm, kas atbilda preces cenai. Veikalu īpašnieki akceptēja kvītis par īstu maksāšanas līdzekli, jo viņi taču jebkurā laikā varēja nest tās Fabianam un atkal saņemt par tām zelta monētas. Kvītis ātri ceļoja no rokas rokā, bet pats zelts palika nekustīgs. Tā drīz vien Fabiana kvītis tika uzskatītas par tikpat „īstām” un vērtīgām kā pašas zelta monētas.

Nepagāja ilgs laiks, kad Fabianam kļuva skaidrs, ka diez vai kaut vai viens no viņa klientiem pēkšņi pieprasīs visas savas monētas atpakaļ. Tādēļ viņš nodomāja: „Kādēļ ražot vairāk monētu, ja reiz tās nemaz netiek lietotas?” – un viņš sāka aizdot seifā jau esošās, pie viņa deponētās monētas – vispirms ļoti piesardzīgi, bet pamazām arvien drošāk, it kā tā būtu pašsaprotama lieta.

Viņš sev teica: „Īstenībā tas gan nav mans īpašums, bet tikai man uzticētais klientu zelts, taču galu galā tas atrodas pie manis – un ar to viss ir pateikts.”

Naudas radišana no nekā

Kādu dienu Fabians saņēma pieprasījumu par lielu kredītu. Viņš izteica klientam priekšlikumu: „Kādēļ mums neatvērt depozītu uz jūsu vārda tā vietā, lai transportētu pie jums monētas? Es vienkārši izsniegšu jums kvītis atbilstošā daudzumā!” Klients bija ar mieru un aizgāja ar kvišu kaudzi. Viņš bija saņēmis pamatīgu aizdevumu un tomēr viss zelts palika Fabiana seifā. Kad klients bija prom, Fabians nevarēja apvaldīt gaviļējošu smaidu, jo viņam bija izdevies gan paturēt kūku, gan to apēst. Tātad viņš varēja aizdot zeltu, un tas tomēr palika viņa īpašumā.

Draugiem, paziņām un pat svešiem cilvēkiem bija vajadzīga nauda darījumiem – un, kamēr viņi varēja dot garantijas, naudas aizdevumi nebija nekā ierobežoti. Fabians varēja vairākkārt aizdot seifā uzglabāto naudu, kas nebija viņa īpašums. Viņš gluži vienkārši izsniedza kvītis, un viss gāja kā pa sviestu. Kamēr īstie īpašnieki nepieprasīja savu naudu atpakaļ, cilvēku uzticība palika spēkā un viņš visu precīzi iegrāmatoja! Naudas aizdošana bija visai izdevīga lieta.

Slepenā biedrība

Fabiana sociālais statuss cēlās tikpat strauji kā viņa labklājība. Viņa vārds un uzskati par finansu lietām sasniedza gandrīz vai pravietisku mērogu. Zeltkaļi no citām zemes vietām ieinteresējās par viņa panākumiem, un reiz Fabians uzaicināja visus zeltkaļus uz tikšanos. Tai bija jānotiek slepeni. Galu galā blēdība nedrīkstēja nokļūt sabiedrības apziņā, citādi šī lieta nevarētu funkcionēt tālāk. Pēc dažām pārdomām tika nodibināta slepena brālība, un tās locekļiem bija jādod absolūtās klusēšanas zvērests.

Viņi nosauca sevi par „apgaismotiem” – un jaunie „apgaismotie” zeltkaļi sāka aizdot naudu pēc Fabiana receptes.

Čeki, pārvedumi

Pa to laiku Fabiana kvītis tika akceptētas tikpat labi kā viņa zelta dālderis un tieši tāpat turētas viņa seifā zem atslēgas. Kad kāds tirgotājs gribēja samaksāt citam noteiktu summu, viņš vienkārši uzrakstīja īsu zīmīti Fabianam, un tas pārnesa skaitļus no viena tirgotāja konta cita tirgotāja kontā. Arī šī jaunā sistēma kļuva ļoti populāra. Pateicoties šiem „pārvedumiem” vai „čekiem” nemanāmi radās pavisam jauna naudas forma, proti, nauda, kas eksistēja tikai Fabiana grāmatās. Tādējādi viņa grāmatas pārstāvēja pirmos žirojeb tekošos kontus.

Valsts banknotes

Nākamā slepenās tikšanās reizē Fabians līdz vēlai naktij klāstīja zeltkaļiem savu jauno plānu, kas drīz pēc tam tika likts priekšā birģermeistaram un valdības locekļiem: Fabians sacēla labi nospēlētu trauksmi par to, ka esot uzradušies daudzi viltoti čeki. Satriektie ierēdņi lūdza viņam padomu. „Es lieku priekšā, lai turpmāk valdība drukātu tādus čekus, kurus būtu grūti viltot un kuri tiktu nosaukti par „banknotēm”. Mēs, zeltkaļi, labprāt uzņemsimies segt drukāšanas izdevumus, jo galu galā tas ietaupīs mums laiku, ko mēs tērējam kvišu aizpildīšanai.”

Tas šķita saprotams, un ierēdņi bez iebildumiem piekrita, jo viņi saskatīja savu uzdevumu pilsoņu aizsardzībā no krāpniekiem. „Turklāt”, – teica Fabians, – „dažs labs slepeni izgatavo no zelta dālderus, tādēļ pār tiem, kuri rok zeltu, būtu jānostiprina kontrole un jāuzliek viņiem par pienākumu nodot zeltu ierēdņiem, protams, pret atbilstošu monētu vai banknošu skaitu. Arī šis priekšlikums tika pieņemts, un valdība nodrukāja jaunas bankas kvītis. Uz katras banknotes bija noteikta tās vērtība: 1 dālderis, 2 dālderis, 5 dālderis, 10 dālderis. Kā jau teikts, zeltkaļi uzņēmās drukāšanas izdevumus. Tā kā šīs naudas zīmes bija vieglāk transportējamas, iedzīvotāji visai ātri tās pieņēma. Neskatoties uz banknošu lietošanas ērtumu, tās tika izmantotas tikai 10% no visām transakcijām. Fabiana piezīmes rādīja, ka 90% visu maksājumu tika nokārtoti ar pārskaitījumiem un čekiem. Tā pienāca laiks, realizēt nākamo Fabiana plāna pakāpi.

Noguldījumi, krājķases

Sākumā par naudas glabāšanu savā seifā un pārvaldīšanu Fabians pieprasīja nelielu atalgojumu. Nākamais solis „apgaismotā vīra” plānā bija iemānīt aprītē esošās banknotes savā seifā kā noguldījumus.

Tādēļ viņš pārstrādāja savu prasību un piedāvāja no savas puses 3% par „krājnoguldījumiem”. Klienti protams bija ļoti priecīgi, ka nodevas vietā saņēma pat vēl bonusu, tādēļ viņi akceptēja arī to, ka Fabians drīkst aizdot viņu naudu turpmāk, pieprasot savus parastos 5%. Izskatījās, ka galu galā viņa peļņa tagad ir tikai 2%.

Fabiana pārvaldītais īpašums dabiskā kārtā pieauga arvien vairāk, un atkal viņš aizdeva krietni lielākas summas, nekā reāli bija viņa seifā banknošu formā. Drīz vien viņš varēja par katriem 100 dālderiem savā seifā aizdot 200, 300, 400, 800 vai pat 900 dālderus, vienkārši izrakstot čekus. Viņš gan rūpīgi sekoja tam, lai nepārkāptu attiecību 9 : 1, jo vidēji katrs desmitais klients tomēr gribēja izņemt savu naudu zelta monētās vai banknotēs (kas atbilst attiecībām maksājumu aprītē, kur piedalās 10% skaidrās naudas un 90% pārskaitījumu). Ja Fabiana seifā nebūtu pietiekami līdzekļu, cilvēki, protams, kļūtu aizdomīgi un zaudētu viņam uzticību.

Ideja par krājgrāmatiņu negaidīti izrādījās visai izdevīga, jo Fabians varēja no 100 reāli noguldītiem dālderiem radīt līdz pat 900 fiktīvu dālderu, kas parādījās tikai uz papīra; līdz ar to viņa nopelnītie 45 dālderī (= 5% no 900 dālderiem) bija daudz, daudz vairāk nekā tie 2%, ko viņš iekasēja pēc visu domām. Arī citi zeltkaļi ar lielāko prieku izmantoja šo metodi. Viņi radīja naudu vienkārši ne no kā, tikai ar pildspalvas vēzienu – un par to vēl pieprasīja procentus.

Zeltkaļi vairs neražoja naudu paši, bet gan ļāva valdībai drukāt banknotes un štancēt monētas, kuras pēc tam viņi izsniedza cilvēkiem. Fabians uzņēmās tikai drukāšanas izdevumus. Un tomēr viņi radīja naudu ne no kā un pieprasīja par to vēl procentus. Lielākā daļa cilvēku domāja, ka iedzīvotāju apgādāšana ar naudu ir valdības darbs un ka Fabians aizdod tikai to naudu, ko citi deponējuši viņa seifā kā krājnoguldījumus. Ja visi noguldītāji reizē pieprasītu savu naudu, blēdība tūlīt nāktu gaismā.

Kad nācās izmaksāt daudz izdevumu banknotēs vai monētās, tas neradīja Fabianam nekādas problēmas. Viņš vienkārši paskaidroja valdībai, ka augošs iedzīvotāju skaits un vispārējs produkcijas pieaugums prasa papildus naudas līdzekļus, kurus viņš arī saņēma, samaksājot tikai nelielu summu par naudas drukāšanu.

„Ekonomika”

Pienāca diena, kad kāds komersants un labs domātājs, precīzi izpētījis šo sistēmu, nolika Fabianam priekšā šādus argumentus: „Par 100 dālderiem tiek pieprasīti 105 dālderī atpakaļ, taču, tā kā šie 5 trūkstošie dālderī nemaz neeksistē, tad īstenībā šis parāds nekad nevar tikt dzēsts.

Zemnieki ražo pārtikas produktus, strādnieki ražo preces, bet tu esi vienīgais, kurš producē naudu. Pieņemsim, ka visā zemē būtu tikai divi komersanti, kuri būtu darba devēji visiem ļaudīm. Katrs no viņiem aizņem 100 dālderus, izmaksā 90% visas apgrozībā esošās naudas izdevumu un atalgojuma formā un atlikušos 10% uzskata par savu peļņu. Tātad, pilna pirktpēja būtu 90+10 x 2, t.i., 200 dālderī. Bet lai tos atmaksātu, viņiem būtu jāpārdod sava prece par 210 dālderiem. Ja vienam no viņiem patiešām izdotos pārdot visu savu preci par 105 dālderiem, tad otrs varētu ieņemt tikai 95. Turklāt viņš nemaz nevarētu pārdot visu savu preci, jo nebūtu vairs naudas, par ko tā varētu tikt nopirkta. Katrā ziņā viņš paliks tev parādā 10 dālderus un, lai turpinātu darboties, viņam būs jāaizņem jauna nauda. Tādēļ šī sistēma ir nepareiza.

Un vīrs turpināja: „Tā var funkcionēt tikai tādā gadījumā, ja tu izsniedz 105 dālderus, proti, 100 saņēmejam un 5 sev pašam un tos tad arī ieguldi saimniecības aprītē. Tikai tā visi parādi vispār varētu tikt dzēsti.”

Fabians uzmanīgi noklausījās, un tad atturīgā tonī iebilda: „Ekonomika un finanses ir daudz sarežģītāka lieta, nekā šķiet. Tās nevar aplūkot un izklāstīt tik vienkāršoti. Lai šīs lietas saprastu, ir nepieciešamas

dziļas un pamatīgas speciālas zināšanas. Tomēr es esmu ļoti pateicīgs par izteiktajām aizdomām, apsolu ņemt tās vērā un parūpēties par kārtību finansu jomā, bet tu rūpējies par kārtību savā jomā. Tev ir jākāpina sava uzņēmuma efektivitāte, jāpalielina produkcijas apjoms, ar racionalizācijas palīdzību jāpazemina izdevumi un jākļūst par labāku komersantu. Protams, par atbilstošu honorāru es vienmēr esmu tavā rīcībā kā speciālists un padomdevējs."

Fabians skaitījās valstī lielākais eksperts finansu jautājumos, un visi iebildumi bija bezjēdzīgi, jo galu galā izskatījās, ka saimniecība plaukst un dzīves līmenis kāpj tik uz augšu.

Slazds aizkrīt ciet

Lai varētu katru reizi samaksāt trūkstošos 5 dālderus, tirgotāji samērā īsā laikā jutās spiesti celt cenas savām precēm. Tādēļ algas saņēmējiem drīz vien radās sajūta, ka viņi mazāk nopelna. Savukārt darba devēji izvairījās no algu palielināšanas, jo līdz ar to viņiem draudētu reāls bankrots. Zemnieki varēja likt savai produkcijai tikai ļoti neapmierinošas cenas, savukārt mājsaimnieces sūdzējās par to, ka dzīvei visnepieciešamākās lietas kļūst arvien dārgākas.

Sekas bija tādas, ka daļa iedzīvotāju grima arvien lielākā nabadzībā tā, ka ļoti bieži pat draugi un radnieki vairs nevarēja viens otram palīdzēt.

Beidzot sākās streiki, kas bija līdz šim nepazīstams fenomēns. Sākotnējā dabas bagātība un cilvēku pārticība bija aizmirsta: auglīgā augsne, vecie meži, minerālu izrakteņi, milzīgie ganāmpulki... Viss griezās vairs tikai ap naudu, visi domāja tikai par naudu, bet, no otras puses, šķita, ka tās kļūst arvien mazāk. Nevienam neapšaubījās sistēmu kā tādu, jo visi taču ticēja, ka to pārvalda gudrākie tautas pārstāvji!

Tikai daži neredzēja spēju sakrāt savus pārpalikumus un nodibināt brīvus aizdevumu un finansu institūtus, kuri piedāvāja saviem klientiem 6% par kredītiem, kas pamatīgi pārsniedza Fabiana 3%. Katrā ziņā šīs brīvās firmas varēja aizdot tikai to naudu, kas patiešām bija viņu īpašumā, pretēji Fabiana metodei iegūt naudu ar pildspalvas vicināšanu. Šie brīvie finansu institūti mulsināja Fabianu un viņa kompanjonus, tādēļ viņi drīz nodibināja savējos. Lielākā daļa konkurējošo banku tika īsā laikā uzpirkta pirms tās vispār paguva uzplaukt vai tikt „pakļautas kontrolei”.

Depresija & labklājība

Vispārējais saimnieciskais stāvoklis turpināja pasliktināties. Strādnieki uzskatīja, ka viņu bosī pelna pārāk daudz, savukārt darba devēji uzskatīja savus darbiniekus par pārāk slinkiem un neefektīviem. Visi sāka velt vainu cits uz citu. Arī pilsoņu padome nezināja atbildi un nodarbojās pārsvarā ar visaktuālāko problēmu, gudrojot, kā palīdzēt nabagiem.

Valsts labklājība

Tika ieviestas sociālās programmas, un ar likumu ikvienam iedzīvotājam bija noteikts pienākums maksāt nodevas. Pilsoņus tas sadusmoja, jo viņi vēl turējās pie vecmodīga priekšstata, ka kaimiņiem brīvprātīgi jāpalīdz cits citam. „Šīs nodevas nav nekas cits kā legalizēta zādžība”, skanēja no tautas vidus. „Nodevas pret cilvēka gribu, neņemot vērā viņa paša motivāciju, ir pielīdzināmas zādžībai”.

Taču katrs atsevišķs pilsonis viens pats jutās bezspēcīgs pretoties un baidījās no cietuma, kas draudēja visiem, kuri negribēja vai nevarēja nomaksāt prasīto. Sociālās programmas šur tur palīdzēja, bet tikai īslaicīgi, tai pat laikā vēl saasinot radušās problēmas, jo arī šīs programmas aprija arvien vairāk naudas, kuras jau visur trūka. Un tā sociālie nodokļi arvien auga un līdz ar tiem arī pārvaldes aparāta birokrātija.

Valsts parādi un ierēdniecības aparāts

Lielākā daļa valdības locekļu bija kārtīgi cilvēki ar labiem nodomiem. Viņi negribēja uzkraut pilsoņiem jaunus nodokļus, un galu galā nesaskatīja vairs nekādas citas iespējas, kā aizņemties trūkstošo naudu no Fabiana un viņa kompanjoniem, lai arī valdībai nebija ne jausmas par to, kā šos aizņēmumus kādreiz varēs atdot.

Vecāki vairs nebija spējīgi apmaksāt skolotājus saviem bērniem, tāpat kā ģimenes ārstu. Soli pa soli valdība bija spiesta pārņemt šo funkciju nodrošināšanu un tās pārvaldīt. Skolotāji, ārsti un daudzu citu profesiju ļaudis kļuva par valsts apmaksātiem darbiniekiem. Tikai nedaudzi bija apmierināti ar savu jauno darbu. Lai arī viņi saņēma kārtīgas algas, taču zaudēja savu patstāvību un identitāti. Ikviens kļuva par skrūvīti milzu mašīnērijā. Nepalika vietas nekādai personiskai iniciatīvai, profesionālie panākumi tika ignorēti, ienākumi tika izlīdzināti un tikt uz priekšu dzīvī varēja tikai tad, kad kāds priekšnieks aizgāja pensijā vai nomira.

Ienākuma nodoklis

Lai tiktu laukā no šī strupceļa, valdība nolēma atkal griezties pēc padoma pie Fabiana, jo viņš lieliski prata radīt iesaistību, ka ir īstais padomdevējs finansu jautājumos. Viņš noklausījās stāstu par valdības problēmām un atbildēja: „Daudzi cilvēki nevar paši tikt galā ar savām problēmām. Šiem cilvēkiem esat vajadzīgi jūs, lai atrisinātu tās viņu vietā. Jūs noteikti piekristat, ka lielākai daļai cilvēku būtu jābūt tiesībām apmierināt savas pamatvajadzības, t.i. saņemt pārtiku, jumtu virs galvas, laimīgu dzīvi utt. Jūs taču zināt apgalvojumu, ka visi cilvēki esot vienlīdzīgi, vai ne? Tātad vienīgā iespēja izlīdzināt labklājības līmeni ir atņemt līdzekļus bagātājiem un nododot tos nabagiem. Tādēļ ieviesiet nodokļu sistēmu. Jo vairāk kādam ir, jo vairāk viņam jāmaksā. Nemiet nodokļus no katra pēc viņa spējām un dodiet katram pēc viņa vajadzībām. Skolām un slimnīcām trūcīgākiem cilvēkiem jābūt pieejamām bez maksas.”

Noturējies viņiem šo sprediķi par augstiem cilvēciskuma ideāliem, viņš beidza to ar piezīmi: „Starp citu, neaizmirstiet, ka jūs esat man parādā naudu, kuru jūs esat no manis aizņēmušies jau pirms krietna laika. Es varu nākt jums pretī, dzēšot parādus, bet jūs man turpināsiet maksāt vismaz procentus.” Tas noveda pie tā, ka parādu summas tika iesaldētas un tika maksāti tikai procenti.

Neviens neapšaubīja Fabiana filosofiju, un tā tika ieviesta kāpjosa ienākumu nodokļu sistēma. Jo vairāk kāds nopelnīja, jo vairāk viņam bija jāmaksā. Nevienam nepatika ienākuma nodoklis, taču likums teica: „Maksā nodokļus, vai dodies cietumā!”

Tirgotāji bija kārtējo reizi spiesti celt cenas, savukārt strādnieki atkal pieprasīja lielākas algas, un daudzi darba devēji bija spiesti vienu daļu no saviem strādniekiem aizvietot ar mašīnām vai arī izsludināt bankrotu.

Pieauga bezdarbs un līdz ar to iestājās vispārējs vērtību sabrukums. Valdība jutās spiesta izgudrot jaunas sociālās programmas. Tika ieviesti tarifcētie līgumi, valsts pabalsti un citi aizsargpasākumi, lai pasargātu arvien lielākas industrijas nozares no sabrukuma un tādējādi saglabātu darba vietas.

Tomēr maksātnespējīgo skaits auga ik mēnesi. Dažs labs sāka uzdot sev jautājumu, vai rūpniecības jēga ir preču ražošanā, vai vienīgi darba vietu saglabāšanā.

Situācija pasliktinājās arvien straujāk. Tika izmēģināti visdažādākie pasākumi, lai saglabātu kontroli pār nemitīgi augošām cenām. Bija jāievieš papildus nodokļi, un drīz vien bija jau ap 50 dažādu nodokļu par vienu maizes klaipu, sākot ar zemnieku pamatnodokli, visiem tirdzniecības nodokļiem līdz pat pievienotās vērtības nodoklim, kas tika atvilkts pat no katras mājsaimniecības par viņas pirkumiem.

Pastāvīgas reformas

Tika sasauktas „ekspertu komisijas”, lai valdības uzdevumā atrisinātu situāciju, kas beidzās vienīgi ar to, ka tika radītas arvien jaunas struktūras, veiktas arvien jaunas reformas un ieviestas arvien jaunas nodokļu formas. Tā kā Fabians stingri pieprasīja regulāri nomaksāt procentus, pastāvīgi pieaugošā nodokļu daļa bija jāizlieto šim nolūkam. Dažreiz bija pat jāaizņemas jaunas summas, tikai lai nomaksātu procentus par veciem kredītiem!

Partiju politika

Līdz ar to radās pavisam jauna politikas forma, proti, partiju politika – cilvēki strīdējās savā starpā par to, kura partija var veiksmīgāk atrisināt visas problēmas. Pēkšņi sāka runāt par dažādām personībām un ideoloģijām – par visu iespējamo, tikai ne par īsto problēmu.

Totālā kontrole

Galū galā notika tā, ka vienā no pilsētām nomaksājamo procentu summa kļuva lielāka nekā visu no saimniecības iegūto ienākumu summa. Tad arī visā valstī pieauga nenomaksāto procentu summas. Kā atbilde uz šo postu tika ieviests procentu maksājums par nenomaksātajiem procentiem. Šādā veidā visa valsts bagātība, derīgie izrakteņi, kā arī sabiedriskais īpašums pakāpeniski nokļuva Fabiana un viņa kompanjonu kontrolē. Taču kontrole arvien vēl neaptvēra visu, un tieši tas bija tas, pēc kā viņi tiecās. Tikai kontrolējot pilnīgi visu, viņi justos pavisam droši.

Karu bizness

Visur pietrūka naudas, bija daudz bezdarbnieku un nabago, socialās sistēmas nevarēja rūpēties par visiem, tādēļ tautā pamazām sāka augt neapmierinātība. Fabians pārliecināja valdības pārstāvjus ar vienu sitienu nosist divas mušas: 1) karš esot labākais līdzeklis atkal apvienot cilvēkus cīņā pret kopīgo ārējo ienaidnieku, kā arī 2) karš palīdzēs apmaksāt valdības parādus, izmantojot šim nolūkam iekaroto zemju bagātības. Lai iedarbinātu kara mašīnēriju, Fabians lika būvēt fabrikas un finansēja ieroču ražotājus, aizdeva naudu armijai un visbeidzot piedāvāja kara upuriem lielus kredītus (par lieliem procentiem) kara posta novēršanai. Pēc tam tika doti vēl lielāki kredīti zem „saimniecības veicināšanas”. Šī sistēma bija tik veiksmīga, ka daudzām valstīm pēkšņi radās ne tikai ārējie parādi (t.i. Fabianam), bet tās bija iesaistītas arī militāros konfliktos un bija spiestas tajos piedalīties.

Fabians rūpējās par to, lai vienmēr saglabātos noteikts „spēku līdzsvars”, lai jebkuru valsti varētu piespiest karot ar jebkuru citu valsti. Tas Fabianam likās labi gadījumos, ja kāda valsts ignorēja viņa „priekšlikumus”, nemaksāja viņam parādus vai gribēja ieviest jaunu, neatkarīgu naudas sistēmu. Fabians vienmēr finansēja arī to valsti, kurai uzbruka, lai karš turpinātos pēc iespējas ilgāk (lai uz postījumu atjaunošanas rēķina varētu nopelnīt pēc iespējas vairāk), un tad ļāva atmaksāt „savus kredītus”, izlaupot iekaroto zemju bagātības.

Masu mediji

Pilsoņus, kas bija spējīgi patstāvīgi domāt un kritizēt sistēmu, varēja aplūsināt vai nu ar finansiālu spiedienu (piekukuļojot vai atņemot darbu), vai arī – ja tas nelīdzēja – atklāti apmelojot un izsmejot viņus sabiedrības acīs un noliedzot viņu idejas kā nereālas. Šim nolūkam Fabians un viņa kompanjoni pamazām uzpirka arvien vairāk izdevniecību, kā arī televīzijas un radiostacijas, kuru vadība tika izvēlēta pēc stingriem noteikumiem. Daudzi žurnālisti bija godīgi un pat gribēja uzlabot pasauli, taču viņi pat nemanīja, ka paši tika iesaistīti netīrajā spēlē un izmantoti Fabiana kompānijas mērķu sasniegšanai.

Pastāvēja daudz dažādu avīžu un žurnālu – vieni kreisajam politiskam spārnam, citi labajam, trešie vidējam, vieni laikraksti uzrunāja strādniekus, citi viņu bosus utt.. Bija pilnīgi vienalga, kuru no tiem cilvēks lasīja, ja vien viņš nedomāja par problēmu sakni un neapšaubīja sistēmu.

Lielais Fabiana plāns tuvojās īstenošanai. Nu visa pasaule bija viņa parādniece. Ar izglītības sistēmu un plašsaziņas līdzekļiem viņš kontrolēja cilvēku prātus. Cilvēki domāja par to, par ko Fabians gribēja, lai viņi domātu, un ticēja tam, kam viņš gribēja, lai viņi ticētu!

Kungu klase

Kad atsevišķam cilvēkam pieder vairāk nekā nepieciešams, lai apmierinātu visas viņa privātās vajadzības, dzīņas un kaislības, kad viņš bauda visus iespējamus materiālos labumus, kas gan vēl var viņu vilināt?

Atbilde ir - vara, neierobežota vara pār citiem. Ideālistus Fabians salika medijos un politikā, taču īstos kungus un kontrolierus, kādus viņš meklēja, viņš atrada starp tiem, kam jau no dabas piemita elitāra, kungu klases apziņa. Tie bija visbagātākie no kādreizējiem zeltkaļiem, kas bija ārkārtīgi augstprātīgi. Viņu milzu bagātība viņus vairs neapmierināja. Viņi meklēja jaunus izaicinājumus – neierobežota vara pār masām bija viņu spēles mērķis! Šādas tiesības uz absolūtu kundzību šī pašapgaismotā klase pamatoja ar savu it kā dižciltīgo izcelsmi.

Centrālā banku sistēma

Tika nodibinātas lielas starptautiskas bankas un, lai arī tās šķietami konkurēja savā starpā, īstenībā tās visas strādāja cieši kopā. Ar oficiālu svētību tika nodibināta viena Centrālā banka, un tās noguldījumi bija aizdevumi, ko sedza reāla nauda, kas atradās atsevišķās bankās un krājkasēs. Tā šķietami bija valdības institūcija, lai arī nekad neviens tautas pārstāvis nav varējis tikt kontrolējošās komisijās. Vēl vairāk - šāda nacionālā banka atradās ārpus valsts konstitūcijas ietekmes un līdz ar to bija virs prezidenta. Tādēļ tās īpašnieki varēja darīt vai nedarīt visu, ko vien vēlējās. Jebkurš pilsonis to viegli varētu konstatēt, jo šī nodevība bija atklājama pat oficiāli pieejamos dokumentos!

Tagad valdībai vairs nebija jāaizņemas nauda tieši no Fabiana. Tā varēja vērsties Centrālajā bankā, kur par kredītu galvojumu derēja nākamie nodokļu ieņēmumi. Tas saskanēja ar Fabiana plānu novērst aizdomas no savas personas un īstiem problēmu cēloņiem un novelt tās uz valdību, kamēr viņš pašsaprotamā kārtā neredzami turēja visus diedziņus savās rokās.

Fabiana netiešā kontrole pār valsts darījumiem bija tik perfekta, ka tas viņam reiz lika nākt pie atziņas: „Ja reiz es kontrolēju visas nācijas naudu, mani vairs neinteresē, kurš izdod likumus!” Tādēļ viņa devīze nu skanēja šādi: „Kamēr mani aicina par padomdevēju finansu jautājumos, es palieku ārpus jebkādas likumu darbības sfēras.” Līdz ar to bija pilnīgi vienalga, kura partija valdīja, jo Fabians pilnībā kontrolēja visu tautas dzīvības plūsmu, tās dzīvības asinis, proti, naudu.

Ik pa laikam parādījās cilvēki, kuri jautāja: „Nauda taču ir cilvēku izdomāta sistēma, kādēļ tad tā nekalpo cilvēkiem, bet gan izkalpina cilvēkus?” Taču šādi cilvēki radās arvien retāk un retāk un viņu balsis pazuda vājprātīgā dziņā pēc neeksistējošiem procentiem – pēc atkal un atkal trūkstošiem pieciem dālderiem.

Valdības un ar tām dažādu nokrāsu partijas nāca un gāja – melnas, sarkanas, dzeltenas, zaļas – taču pamatprincipi palika tie paši. Lai kāda valdība bija pie varas, tā veicināja Fabiana tuvošanos viņa ultimatīvā mērķa īstenošanai. Likumiem nebija nekādas nozīmes, kamēr cilvēki bija aplikti ar nodokļiem līdz pat kaklam. Nu bija pienācis laiks Fabiana pēdējam lielajam šaha gājienam!

Elektroniskās kredītkartes

10% no visas naudas arvien vēl bija apgrozībā monētu un papīra naudas formā, kas arvien vēl atstāja atsevišķiem indivīdiem zināmu brīvību un ļāva vairāk vai mazāk kontrolēt savu dzīvi. Tas bija jāizbeidz, turklāt tā, lai neradītu nekādas aizdomas. Lai cīnītos ar naudas viltošanu, zagšanu un pazaudēšanu, Fabians ieteica izsniegt visiem mazas plastmasas kartes ar īpašnieka vārdu, fotogrāfiju un identifikācijas numuru.

Ar šādu karti parasts pilsonis varēja ļoti ērti iepirkties, nenojaušot, ka tas dod iespēju centrālā datorā uzzināt ne tikai viņa īpašuma un parādu summu, bet arī daudz citu ziņu par viņu, proti, viņa iepirkšanās paradumus, atrašanās vietu un laiku, kādas grāmatas viņš lasa un viņam dzīves prioritātes. Klientiem karte tika padarīta vēl pievilcīgāka ar to, ka mēneša beigās, atmaksājot kredītu, no viņiem netika pieprasīti nekādi procenti. Turpretī komersantiem bija daudz lielāki izdevumi, kas savukārt ietekmēja gala produktu cenas un tādējādi tika novelti uz klientiem.

Fabians un viņa kompanjoni baudīja arvien spožāku slavu un priecājās par savu arvien augošo statusu sabiedrībā. Viņi tika uzskatīti par atbildības un godīguma balstiem. Politikī un saimniecības eksperti akceptēja viņu viedokli finansu un saimnieciskos jautājumos, it kā tie būtu reliģiski principi.

Drīz vien zem arvien jaunu nodokļu nastas viens pēc otra bankrotēja un pazuda "mazi, nevienam nevajadzīgie uzņēmumi". No atlikušām firmām tika pieprasītas licences un patenti, kas pamatīgi apgrūtināja to tālāku eksistenci. Fabiana kompanjoni jau sen kontrolēja visus lielos uzņēmumus un līdz ar to arī to piegādātājus, jo apgrozījuma kāpināšanas spiedienam galu galā bija jāpakļaujas arī pēdējam neatkarīgam sīkuzņēmējam: atslēdzniekam, elektriķim un maizniekam.

Tagad Fabians lika priekšā vispār atcelt monētas un papīra naudu, lai pilnībā atbrīvotu ceļu savai plastmasas kartei. Bez banknotēm darboties spējīgas būs tikai tās firmas, kuras akceptē maksājumus ar karti. Līdz ar to Fabians viens pats varētu noteikt, kurš drīkst darboties saimniecībā un kurš nē.

Lai kredītkarti nevarētu pazaudēt (tāds bija Fabiana plāna nākamais solis), katram pilsonim uz rokas jāietetovē viņa identifikācijas numurs, ko speciālā gaismā varēs nolasīt un ievadīts datorā, kas savukārt būs savienots ar centrālo datoru, kurā glabāsies visi dati par cilvēku un ar satelīta palīdzību varēs pat noskaidrot viņa atrašanās vietu. Tādējādi Fabians zinātu visu par visiem.

Tikko tas tiktu sasniegts, viņam būtu absolūta iespēja kontrolēt visus uz Zemes dzīvojošus cilvēkus.